

2012

Kursverksamheten

Jämtland

INNEHÅLL

Förutsättningar	3
Målgrupper	3
Syfte	3
När kan vi genomföra en kurs?	3
Kurskostnader.....	3
Dina kompetensmål.....	3
Förkunskaper.....	4
Lokaler	4
Kursmaterial	4
Frågor och kursanmälningar.....	4
Vilket släktforskarprogram skall jag välja.	5
del 1 information	5
del 2 demonstrationer	5
Släktforskningsprogram, grundläggande utbildning	6
Släktforskningsprogram, fortsatt utbildning	7
Släktforskningsprogram, repetitionskurs för ”ringrostiga”	8
Släktforskningsprogram, fördjupad utbildning	9
Kartor i Disgen	9
Bildhantering	10
Digitalisering och redigering av ljud.....	11
Digitalisering och redigering av video	11
Att göra en Släktbok,.....	12
Temastunderna	14

FÖRUTSÄTTNINGAR

MÅLGRUPPER

”Plan för kursverksamheten” riktar sig till medlemmar i DisMitt och JLS. Undantaget är informationsträffen om val av släktforskningsprogram. Den riktar sig främst till nyutvecklade släktforskare vilka nyligen har slutfört släktforskarkurser hos studieförbunden.

SYFTE

I DIS syfte ingår att vara ett stöd för de tre programmen Disgen, Holger och MinSläkt. (Reunion för Macanvändare)

Det skall även vi försöka att leva upp till. Kurserna i släktforskarprogrammet Disgen är tämligen etablerade. I och med denna programförklaring hoppas vi kunna få ett genombrott även för kurser för Min Släkt och Holger (Reunion).

DIS, det vill säga **Datorhjälp I Släktforskningen**, innebär ju så mycket mer än släktforskningsprogram. Bildbehandling för släktforskare, hur gör man en släktbok, är några exempel. Även sådana kurser skall vi försöka genomföra.

NÄR KAN VI GENOMFÖRA EN KURS?

Genomförandet av en kurs sker med reservation för att tillräckligt antal anmäler sig. För närvarande innebär det minst 6 anmälda per kurs.

Om tillräckligt antal anmäler sig till en oplanerad kurs, kan vi tänka oss att genomföra även en sådan. Därmed sagt att vi förväntar oss att du som medlem agerar aktivt.

KURSKOSTNADER

Kurskostnaden är beroende av om deltagarna kan använda egen dator eller om vi måste hyra in oss i något studieförbunds datorsal. Om någon inte har en egen bärbar dator finns en, eventuellt två, att disponera vid kurstillfället. Här gäller ”först till kvarn”.

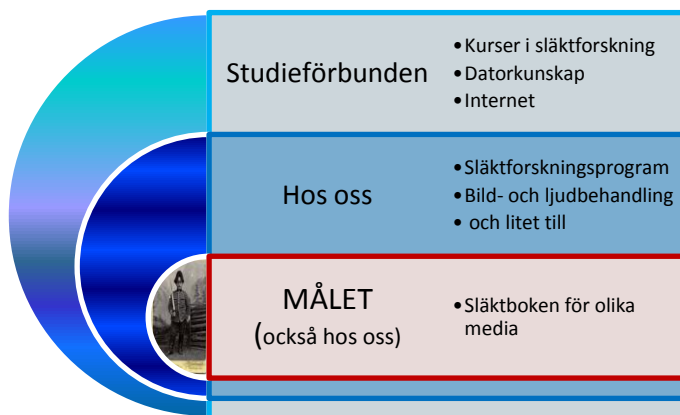
Angivna kurskostnader avser kostnad där egna lokaler och deltagarnas egna datorer kan användas.

Intresseanmälan är inte bindande. Det är däremot en kursanmälan. Avanmälan måste komma till oss senast 14 dagar före kursstart. I annat fall krävs du på en tredjedel av kurskostnaden om du inte kan ange laga förfall som sjukdom, mm.

DINA KOMPETENSMÅL

Släktforska kan du vid det här laget. Likaså kan du hantera din dator genom grundläggande datorkunskap och kunskap om de vanligaste kontorsprogrammen som till exempel MsWord och till viss del Excel. Du kan säkert också hantera delar av Internet. Om inte, finns sådana kurser i alla studieförbunds kursutbud. Därefter gör du insteg i vår värld, datorhjälp i släktforskningen.

Den här planen gör ett försök att visa upp en måltavla för utbildningen med stegrad kompetens. Släktboken är där slutmålet för de flesta av våra medlemmar. Kanske också för dig?

Försök göra din egen utbildningsplan med en lagom takt och lagom stegring. Lämna in den till oss för planering. Behöver du hjälp, kontakta någon av oss. När vi ser behovet, har vi lättare att arrangera för en specifik kurs och önskad tid.

Tidsplanerade kurser och aktiviteter hittar du på DIS-Mitt och JLS hemsidor. Du hittar också information i föreningarnas medlemstidningar.

Och du – Glöm inte att anmäla ditt intresse. Ingen anmälan – förmodligen ingen kurs.

FÖRKUNSKAPER

Läs noga igenom vilka förkunskaper som vi fordrar för den kurs du är intresserad av. Om du inte har dem, kommer du att få slita onödigt ont samtidigt som du sinkar övriga och äventyrar kursens mål. Var bara inte alltför blygsam om dina kunskaper. Rådgör med kursens handledare om du är tveksam.

LOKALER

Släktforskarföreningarnas lokal, Samuel Permans gata 37, utnyttjas i första hand. Främst för att minimera kurskostnaden

KURSMATERIAL

Kursmaterial som litteratur, särtryck och liknande anges i varje kursplan.

Visst kursunderlag kan tillhandahållas till självkostnadspris av handledarna. För annat material anges inköpsställe och -pris.

FRÅGOR OCH KURSANMÄLNINGAR

Arne Ahlström är vår kurssamordnare. Han kan besvara och hantera de flesta av dina frågor. Han hanterar också dina kursanmälningar.

Arne Ahlström

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32,

arne.ahlstrom@comhem.se

VILKET SLÄKTFORSKARPROGRAM SKALL JAG VÄLJA.

Företrädare för de tre stora bjuds in att demonstrera fördelar med sina program. Demonstration av REUNION för Mac kan ordnas om önskemål finns.

Aktiviteten försöker vi genomföra en gång per säsong och till vilken nya medlemmar inbjuds. I samband med studieförbundens kurser i släktforskning skall vi be handledarna där tipsa och rekommendera sina deltagare att anmäla sig till angiven adress. (Även nuvarande medlemmar kan delta om behov finns.)

Förkunskaper: Genomgången släktforskarkurs i studieförbunds, JLS regi eller jämförbar kunskapsnivå.

Kursunderlag: Utdrag av ett antal organisationers utvärderingar finns, respektive släktforskningsprogramms underlag och broschyrer på webb och papper.

Bedömd tid > 3 timmar, helst en heldag (lördag eller söndag), alternativt uppdelad på 2x3 timmar

Kostnad: Ingen avgift

Anmäl om du vill delta i informationsträffen till

Arne Ahlström

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32,

arne.ahlstrom@comhem.se

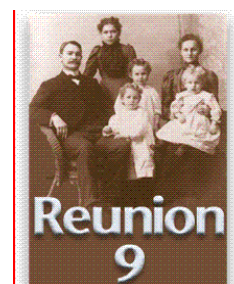
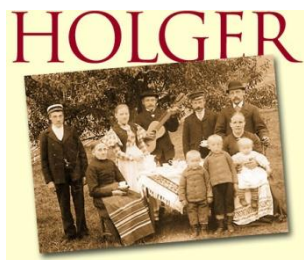
DEL 1 INFORMATION

- Översiktlig information om ”att välja ett släktforskarprogram”
 - Presentation av DisMitt och JLS
 - Ställ upp och gör en personlig värdering av krav
 - Hur kan jag prova 2-3 program hemma på kammar'n?
 - Förmedling av internetadresser

DEL 2 DEMONSTRATIONER

- Stationsvisa demonstrationer av Disgen, Holger och Min släkt.
 - Demonstration under 30 min från en framtagen kravlista
 - Byte efter 30 min till nästa station
 - Total tid alltså ca 105 min med byte
- Snabbtitt på ”gratisprogram” som t ex Ahnenblatt, Family Tree Builder
- Avslutande diskussions- och frågestund

Om du vill tjuvstarta

<http://www.dis.se/>

[http://shop.textalk.se/se/
shop.php?id=5493](http://shop.textalk.se/se/shop.php?id=5493)

<http://www.dannbergsdata.se/>

[http://www.gensoft.se/
Reunion/V%C3%A4lkommen.html](http://www.gensoft.se/Reunion/V%C3%A4lkommen.html)

SLÄKTFORSKNINGSPROGRAM, GRUNDLÄGGANDE UTBILDNING

Disgen, Holger och Min släkt är de släktforskningsprogram där vi i första hand har möjlighet att hålla kurser

Målet med denna utbildning är att

- kunna installera programmet, gärna demoversion
- kunna hantera programmets grundläggande inställningar och verktyg
- kunna skapa de utrymmen som behövs för att åtskilja skilda forskarresultat. (datamappar, arkiv, flockar och liknande benämningar)
- registrera personuppgifter och släktrationer, källor, orter, händelser/notiser
- radering av relationer och personuppgifter
- information om inläggning av porträtt
- skapa söklista och tavlor för enklare utskrifter.
- kontroll av databas och relationer samt säkerhetskopiering

Förkunskaper: Genomgången släktforskarkurs i studieförbunds, JLS regi eller jämförbar kunskapsnivå.

Kursunderlag: DIS Bergslagens ”Grundkurs i DISGEN ” eller motsvarigheter för andra släktforskningsprogram

Kurstid: 18 timmar, under 3 tillfällen dagtid

Kurskostnad: 600.-

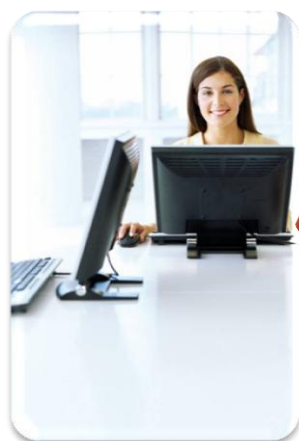
Anmäl om du vill delta i kursen till

Arne Ahlström

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32,

arne.ahlstrom@comhem.se

Personuppgifter/relationer

Källhantering

Orter/Kartor

Utskrifter

Bilder/Video/Ljud

SLÄKTFORSKNINGSPROGRAM, FORTSATT UTBILDNING

Målet med denna utbildning är att du skall behärska:

- källhantering
- skapa och använda avancerade söklister
- hantera dubletter/anförluster
- flytta, koppla loss och radera personer, importera och exportera personer (inom samma program)
- inläggning av bilder av annan typ än porträtt ex i orter, bröllop o dyl
- språkhantering
- mer avancerade utskrifter ex i grafisk form samt inställningar för detta (gäller även info om utskrift av stora släkttavlor)
- enklare hantering av karta med individens förflyttningar över tiden (Gäller f n endast Disgen)
- export och import av GEDCOM-filer
- DISBYT, göra utdrag och söka i DISBYT
- DISPOS

Förkunskaper: Genomgången släktforskarkurs i studieförbunds, JLS regi eller jämförbar kunskapsnivå. Dessutom förutsätts att grundkursen har genomförts och att deltagaren har arbetat kontinuerligt med programmet

Kursunderlag: DIS Bergslagen ”Grundkurs i DISGEN ” eller motsvarigheter för andra program

Kurstid: 12 timmar under 4 tillfällen

Kurskostnad: 400 kr

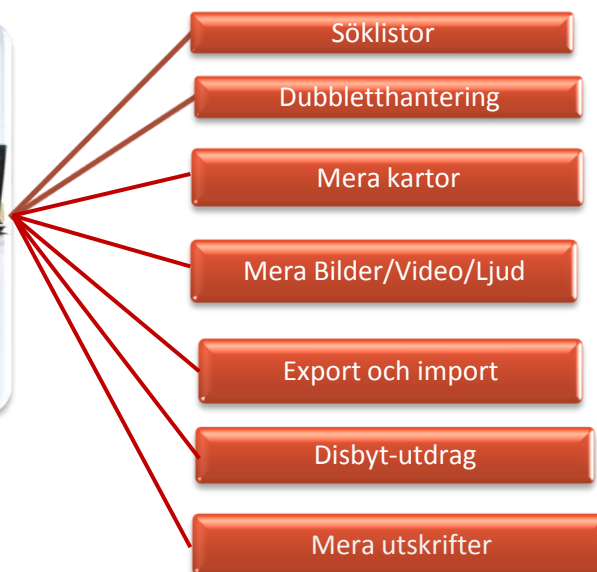
Anmäl om du vill delta i kursen till

Arne Ahlström

arne.ahlstrom@comhem.se

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32

SLÄKTFORSKNINGSPROGRAM, REPETITIONSKURS FÖR ”RINGROSTIGA”

Många av våra medlemmar har till och från uppehåll i sin släktforskning. De kommer då med en önskan om att få delta i en grundkurs. En annan och effektivare möjlighet är att fräscha upp kunskaperna några kvällar i studiecirkelform. Distansutbildning bedöms lämplig med hänsyn till elevernas varierande kunskaper och bostadsort.

Förkunskaper: Inom 3 år ha gått kurs i hantering av programmet i nuvarande eller max 2 tidigare versioner beroende på komplexitet i uppgraderingarna. Egenutveckling kan vara likvärdig. Rådgör med handledaren.

Kurskostnad: 400.-

Anmäl om du vill delta i kursen till

Arne Ahlström

arne.ahlstrom@comhem.se

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32

TRADITIONELL KURS

Omfattning = innehållet i grundkurs+fortsättningskurs i respektive program i uppsnabbat tempo.

Kursmaterial: DIS Bergslagens ”Grundkurs i DISGEN ” eller motsvarigheter för andra program

Kurstid: Beräknat 6 tillfällen à 3 tim

DISTANSUTBILDNING

Installation och genomgång av hjälpmedel och program
(Utbildningsplattform ännu ej bestämd. Utvärdering pågår)

Metodik för distansutbildning och tidplan

Omfattning = innehållet i grundkurs+fortsättningskurs i respektive program

Kursmaterial: DIS Bergslagens ”Grundkurs i DISGEN ” eller motsvarigheter för andra program med studieanvisningar

Kurstid: 5 veckor

SLÄKTFORSKNINGSPROGRAM, FÖRDJUPAD UTBILDNING

Målet med dessa utbildningar är att du skall kunna hantera mer komplexa funktioner.

(För närvarande finns endast en sådan fördjupning framtagen)

Förkunskaper: Genomgången grundkurs och fortsättningskurs eller jämförbar kompetens samt att under en minst ett år arbetat med programmet.

KARTOR I DISGEN

Kursunderlag: Programhandledning för DISGEN 8.2a, Diskulogens skriftserie ”Lär dig mer om Disgen”, utvecklarens och egnaframtagna handledningar

Kurstid: 12 timmar under 4 tillfällen

Kurskostnad: 500.-

Anmäl om du vill delta i kursen till **Arne Ahlström**
arne.ahlstrom@comhem.se
063-10 97 19
Mobil. 070-244 39 32

- Hantering av underlagskartor, gäller alla former av historiska men även moderna kartor. (Uppdelad i två delar)

DEL 1 (INGÅNG FÖR NYBÖRJARE I KARTANVÄNDNING)

3 tim= 1 tillfälle

- Varför använda kartor?
- Var hittar jag alla kartor?
 - Upphovsrätten
- Grundläggande karthantering i Disgen
 - Disgens kartfunktion
 - Koordinater
 - Ortdatabasen

Efter ett lämpligt uppehåll där deltagarna förväntas befästa kunskaperna enligt ovan, startar

DEL 2 UNDERLAGSKARTOR

Helst 9 tim fördelade på 3 tillfällen

- Hämta kartor lämpliga som underlagskartor
 - Inskanning av kartor på papper
 - Digitala kartor
- Framtagning av koordinater genom att använda GPS, Eniro, Hitta, Google Map, m.fl.
- Vilken nivå?
- Skalanpassning
- Rektifiering av kartbilder.
- Att använda den egna GPS:en

BILDHANTERING

Målet med denna utbildning är att du skall kunna hantera de ingående begreppen

- etiska och moraliska begrepp, upphovsmannarätt
- grundläggande begrepp om en bilds uppbyggnad och hjälpmedlens funktion
- digitalisera bilder från negativ och positiv film, papperskopior. I det ingår att kunna hantera flatbäddsskanner och digital kamera. Orientering och förevisning av filmskanner
- arkiveringsprinciper
- restaurering och retuschering i bildbehandlingsprogrammet Adobe Photoshop Elements

Förkunskaper: Grundläggande datorkurs i studieförbunds regi eller jämförbar kunskapsnivå.

Kursunderlag: Eget framtaget kursmaterial, (rekommenderas ett inköp av Katrin Eismann, Photoshop CS Restaurering & retuschering) Adobe Photoshop Elements kommer att laddas ner som en 30-dagars försöksdemo.

Kurstid: 18 timmar, under 3 tillfällen dagtid

Kurskostnad: 600.-

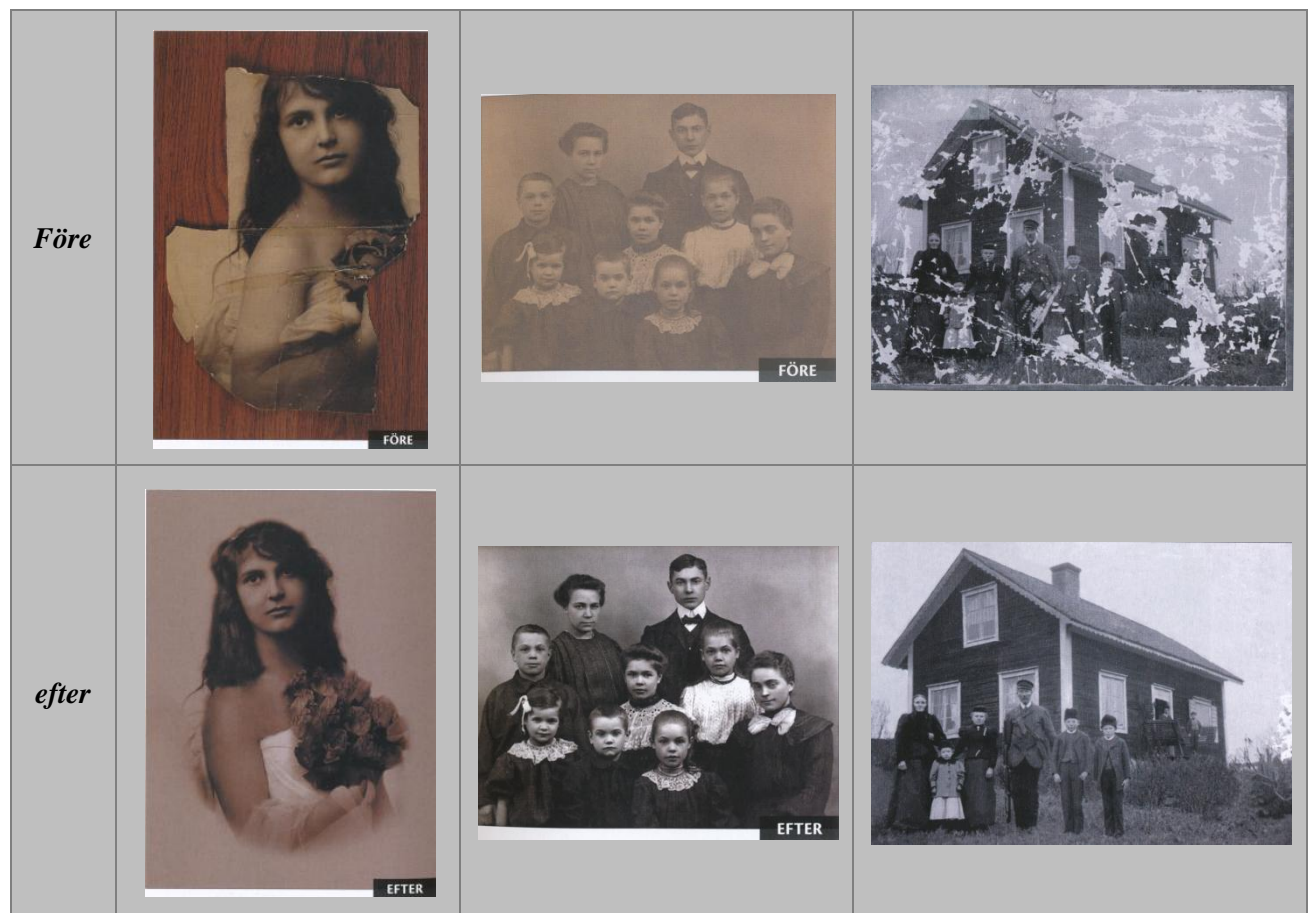
Anmäl om du vill delta i kursen till

Arne Ahlström

arne.ahlstrom@comhem.se

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32

DIGITALISERING OCH REDIGERING AV LJUD

Målet med denna utbildning är att eleven skall kunna hantera de ingående begreppen

- etiska och moraliska begrepp och upphovsmannarätt
- grundläggande begrepp om ljud och videosignalers uppbyggnad och hjälpmedlens funktion
- digitalisering, restaurering och redigering av analoga ljudinspelningar med ljudredigeringsprogrammet **Audacity**.
- Montering i släktforskningsprogram i förekommande fall.

Utbildningsunderlag ännu ej framtaget. Dessutom manualer för respektive programvara.
3-4 sammankomster à 3 tim.

DIGITALISERING OCH REDIGERING AV VIDEO

Se föregående kurs. Osäkert vilket behov som finns.

- digitalisering, restaurering och redigering av analoga videoinspelningar med videoredigeringsprogrammet (**Windows Movie Maker**).
- Montering i släktforskningsprogram i förekommande fall.

Närliggande område som **digitalisering av smalfilm** och liknande media behandlas inte. Just nu räcker våra resurser inte till, vare sig personellt eller materiellt.

ATT GÖRA EN SLÄKTBOK,

Kursens mål är att du, i olika steg och med ökande komplexitet, kan bestämma dig för

- hur din släktbok skall utformas
- vilka metoder du skall använda dig av
- vilken mediaform du skall presentera släktboken i (i bokform eller som CD/DVD)

Krav på förkunskaper:

- vara väl förtrogen med hur man skapar olika tavlor o. dyl. i släktforskningsprogrammet
- ha goda kunskaper i användning av ordbehandlingsprogram, kunna skapa samlings- och underdokument och infoga bilder
- ha viss grundläggande utbildning i bildhantering kopplat till bildbehandlingsprogram typ Photoshop Elements

Kursmateriel:

Programmanualer, se även Ingrid Gottfries hemsida: <http://hem.bredband.net/gottfries/>
Eget framtaget kursmaterial och exempel på andras släktböcker, kompletterat med litteraturhänvisningar

Bedömd tid: 18 timmar uppdelad på 5 sammankomster om 3+6 (lördag)+3+3+3 timmar

Anmäl om du vill delta i kursen till **Arne Ahlström**

arne.ahlstrom@comhem.se

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32

Om man bara är intresserad av pappersformat skall man gå Del 1 och 2.

Om man vill lära sig CD varianten skall man gå Del 1,3,4 och 5.

(Som dispositionen är upplagd nu kan även del 2 innehålla intressanta delar)

Kombinationen papper + CD kan vara intressant även för pappersfantasterna.

DEL 1: SLÄKTBOK - INITIERING

- Vem skriver jag för?
- Etiska/moraliska principer, hänsyn till PUL (PersonUppgiftsLagen)
- Olika sätt att skriva
- Vad skall ingå i din släktbok. (Disposition/Innehållsförteckning)
 - Val av tema (enl föregående punkt)
 - Lagom omfattning (avgränsning)
- Enhetlig layout
- Kännetecken på lättläst och intresseväckande släktbok
 - Exempel

ELEVUPPDRAG TILL DEL 2

till nästa kurstillfälle/del 2 inventera ditt släktforskningsmaterial inklusive bilder, brev och annat underlag. Gör en bedömning och försök besvara frågor om

- Vem/vilka skall jag skriva för?
- Vilket tema tänker jag välja ex mikrohistoria, krönika o s v
- Gör ett förslag till disposition/innehållsförteckning över vad jag vill ha in i boken och var det kan hämtas digitalt, i släktforskningsprogrammet eller annan källa
- Träna också på att göra enklare formateringar i Word ex rubriksättningar

Kom väl förberedd till del 2, då gör vi en släktbok tillsammans!

DEL 2: SLÄKTBOK I PAPPERSFORMAT (TRADITIONELL SLÄKTBOK)

Diskutera elevuppslagets uppgifter

- Välj avsnitt som skall ingå i släktboken
 - o Förord
 - o Huvuddel beroende av val av skrivsätt
 - o Bilagor i boken eller på CD?
 - An- och stamtavlor
 - Namn-, ort- och källregister
- Uppbyggnad av släktboken utifrån tillgängliga program
- Inställningar för layout i släktboken
 - o Bokomslag
 - o Rubriker
 - o Fotnoter
 - o Bilder
- Granska och skriv ut
- Vidareutveckling av släktboken i ett ordbehandlingsprogram ex Word
- Tryckmetoder
 - o Egen utskrift (enstaka exemplar)
 - o Print on demand (vanligen 10-100 ex)
 - o Offset-tryck (större upplaga, bättre tryckkvalitet? - men betydligt dyrare)

DEL 3: MODERNARE SLÄKTBOK FÖR CD

- Generering av släktbok från släktforskningsprogrammet - programstyrt
- Genomgång av genererade datafiler från programmet.
- Bränn en CD från datafilerna

DEL 4: VIDAREUTVECKLING AV SLÄKTBOK I DEL 3

- Genomgång av viktiga HTML-koder
- Skapande av individuell startmodul/innehållsförteckning
- Skapande av modul för revisionshantering.

DEL 5: YTTERLIGARE UTVECKLING AV SLÄKTBOK I DEL 4

- Presentation av mer information om intressanta personer i släktboken.
- (t.ex. dokument som inte kan läggas in i Disgen (ex scannade tidningsartiklar)

TEMASTUNDERNA

Med teman menas avgränsade funktioner enligt nedanstående exempel. Kan utökas om önskemål finns.

Tema bör vara återkommande och styras av medlemmarnas behov. Som medlem måste man alltså meddela ett behov och intresse. För stunden finns endast önskemål från Disgens användare noterade.

Flera medlemmar har önskemål om dagtid. När du anmäler dig till ett tema, ange önskemål.

Vi försöker att hålla torsdagar som Dis Mitt-dag/kväll

Som tema kan även "Öppet hus" fungera. Möjligen 1 per månad. Som medlem bör du på något sätt meddela dina frågor och problem så att rätt handledare kan kallas in.

Temastunderna kommer att annonseras i förhoppningsvis god tid på DisMitts hemsida och JLS hemsida och medlemstidning. I vissa fall kommer de att annonseras som direktbrev till din e-postadress om du finns i medlemsmatriklarna.

Anmäl dina behov av teman till

Arne Ahlström

arne.ahlstrom@comhem.se

063-10 97 19

Mobil. 070-244 39 32

DISGENS DATABAS

Genomgång av databasstruktur och filer. Var finns dom, vad kan jag göra genom att redigera och radera, vilka måste jag undvika att manipulera?

Cirka 3 timmar

Kursunderlag: Programhandledning i tillämpliga delar, artiklar i Diskulogen och eget material.

Medtag egen dator

HANTERA DUBLETTER

Hur rättar jag till mina små misstag med att registrera samma person flera gånger?

UTSKRIFTER I DISGEN

Hur ställer jag in parametrarna för utskrifter för att få med de data jag vill ha med, utesluta andra och, inte minst, få trevliga och lättlästa utskrifter?

EGNA UTDRAG I DISGEN

EGNA MALLAR I DISGEN

DISKULOGENS SKRIFTSERIE "LÄR DIG MER OM DISGEN"

ÖPPET HUS MED MEDLEMMARNAS ANMÄLDA BEHOV
